

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

Kommunfullmäktiges beslut den 28 november 2011 samt beslut av ekonomikutskottet den 25 april 2012 angående ny bilaga A. (Dnr 130-495/2012)
(Ersätter Kfs 2011:15)

1. Generella principer

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (finanspolicyn) anger ramar för finansverksamheten i kommunkoncernen, dvs. Stockholms stad (staden), Stockholms Stadshus AB (Stadshus) och dess majoritetsägda bolag (bolagen) samt stadens övriga helägda bolag.

Finanspolicyn anger även ramar för hur stadsledningskontorets redovisning och finansstrategi i Stockholms stad (finansstrategi) ska agera på externa finansiella marknader. I bilaga A till finanspolicyn, som beslutas av kommunstyrelsen, fastställs ramar och limiter.

Denna policy ersätter finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad som fastställdes den 29 november 2010 (Dnr 113-2157/2010) och därefter reviderades av kommunfullmäktige den 2 maj 2011 (Dnr 123-308/2011).

1.1 Syfte med finanspolicyn

Syftet med finanspolicyn är att:

- Ge mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen.
- Ange hur ansvaret för finansverksamheten är fördelat.
- Identifiera vilka finansiella risker kommunkoncernen är exponerad för och hur riskerna ska hanteras och följas upp.

1.2 Uppdatering av finanspolicyn

Stadsdirektören i Stockholms stad, eller till av denne delegerad, ansvarar för att finanspolicyn löpande hålls uppdaterad.

Finanspolicyn ska fastställas av kommunfullmäktige årligen och revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar.

1.3 Generella principer för finansverksamheten

1.3.1 Målet med finansverksamheten

Målet med finansverksamheten inom kommunkoncernen är att:

- Tillgodose kommunkoncernens behov av kapital.
- Optimera kommunkoncernens finansiella resultat inom givna risklimiter genom en effektiv tillgångs- och skuldförvaltning.
- Utnyttja skalfördelar och dra nytta av kommunkoncernens samlade kassaflöden.

1.3.2 Samordning av finansverksamheten inom kommunkoncernen

Finansstrategi är kommunkoncernens gemensamma finansfunktion och arbetar ur ett kommunkoncernperspektiv. All extern lånefinansiering och placering ska göras av finansstrategi i stadens namn. Om verksamhets-specifika förutsättningar möjliggör alternativa finansieringsformer ska detta godkännas av kommunstyrelsen eller styrelsen för Stockholms Stadshus AB (koncernstyrelsen), i samråd med finansstrategi.

Kommunkoncernens kassaflöden ska samlas i ett koncernkontosystem, alternativt i undantagsfall i form av skuldebrev, så att likvidflöden kan kvittas mot varandra.

Finansstrategi ska erbjuda staden och samtliga bolag upplåning och placering med villkor motsvarande kommunkoncernens externa finansieringskostnad med utrymme för eventuell omkostnadsersättning. En översyn av villkoren ska årligen genomföras eller vid större förändringar därav.

Staden och samtliga bolag ska bistå finansstrategi med uppgifter om likviditets-, finansierings- och placeringsbehov.

1.3.3 Ansvar för risk och resultat

Staden och samtliga bolag har ansvar för sitt finansiella resultat inom följande givna ramar.

- Staden och samtliga bolag ansvarar för sina respektive investeringsbeslut och för optimering av sitt respektive rörelsekapital.
- Finansstrategi ansvarar för att hantera den för kommunkoncernen beslutade avvägningen mellan kostnad och risk.

1.4 Riktlinjer beträffande policys för Stockholms Stadshus AB, S:t Erik Livförsäkring AB och S:t Erik Försäkrings AB

Finanspolicy Stockholms Stadshus AB anger ramarna för Stadshus och bolagen. Finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad är överordnad finanspolicyn för Stadshus.

Av bolagen ska endast S:t Erik Livförsäkring AB fastställa en egen finanspolicy, inklusive placeringsriktlinjer. Därutöver ska endast S:t Erik Försäkrings AB fastställa egna placeringsriktlinjer. Finanspolicyn för S:t Erik Livförsäkring AB och placeringsriktlinjerna för S:t Erik Försäkrings AB följer Finansinspektionens föreskrifter. Utöver detta regleras finansverksamheten i S:t Erik Livförsäkring AB och S:t Erik Försäkrings AB av finanspolicyn för Stadshus och finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad.

Finanspolicys för Stadshus och S:t Erik Livförsäkring AB samt placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB ska fastställas årligen och därutöver revideras vid behov.

Samråd ska ske med finansstrategi inför revidering och fastställande av finanspolicy för Stadshus och S:t Erik Livförsäkring AB samt av placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB.

1.5 Ram för upplåning

Kommunfullmäktige fastställer en ram för kommunkoncernens totala externa upplåning. Ramen ska fastställas med utgångspunkt i beslutade investeringar för staden samt planerade investeringar för bolagen i enlighet med budget. Kommunkoncernens ram för extern upplåning är 30 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta.

Upplåning får bara genomföras för att täcka finansierings- eller refinansieringsbehov i någon av kommunkoncernens verksamheter. Upplåning inom ramen för löpande likviditetsbehov eller för att upprätthålla betalningsberedskap är undantaget från detta.

1.6 Ram för placering

I det fall kommunkoncernen får ett externt placeringsbehov, ska placeringen i möjligaste mån matcha kommunkoncernens skuldportfölj och framtida prognostiserade likvidflöden. Placering begränsas till den längsta löptiden av den vid varje tillfälle befintliga skulden.

1.6.1 Tillåtna instrument

Placering får ske i räntebärande instrument, i depositkontrakt och på konto i bank.

1.6.2 Etiska regler

Kommunkoncernen strävar efter att vara en ansvarsfull placerare. Placeringarna ska därför i möjligaste mån ske i företag som följer de internationella konventioner som Sverige har undertecknat avseende mänskliga rättigheter, miljö, arbetsrätt och anti-korruption.

1.7 Utlåning till och borgensteckning för bolagen samt utlåning till stadens slutna redovisningsenheter

Kommunfullmäktige fastställer en ram för total utlåning till och borgensteckning för bolagen samt utlåning till stadens slutna redovisningsenheter. Ramen uppgår till 60 000 mnkr.

Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att besluta om ramar för utlåning till och borgensteckning för varje enskilt bolag och utlåning till varje enskild slutna redovisningsenhet.

Staden tecknar där utöver vid behov borgen för bolagens pensionsutfästelser.

1.8 Generella principer för borgensteckning

Alla borgen och garantier som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. Restriktivitet ska gälla för tecknande av stadens borgen. Godkännande ska endast ske i undantagsfall och enbart om all annan möjlighet till finansiering har beaktats. All borgensteckning ska vara belopps- och tidsbegränsad.

För att en borgensteckning ska tillstyrkas ska:

- Ändamålet stödja stadens mål för verksamheten i enlighet med inriktning angiven i budget för staden.
- Verksamheten ha en långsiktig plan och inriktning som ger staden och dess medborgare ett tydligt mervärde, på både kort och lång sikt.
- Verksamheten vila på realistiska ekonomiska grunder.

Vid borgen eller garanti ska en årlig marknadsmässig avgift utgå. Avgiften fastställs vid tecknande av borgen eller garanti respektive i samband med beslut om förnyad borgen eller garanti.

Stadens regressrätt ska utnyttjas. Avskrivning av regresser ska övervägas då gäldenär gått i konkurs eller av annan anledning inte anses kunna kompensera staden.

Aktuella borgensåtaganden ska löpande rapporteras till kommunstyrelsen.

2. Ansvarsfördelning

Stadens ansvarsfördelning fastställs i stadens delegationsordning. Stadshus och bolagens ansvarsfördelning fastställs i finanspolicy för Stockholms Stadshus AB. Ansvarsfördelning i S:t Erik Livförsäkring AB fastställs i finanspolicy

för S:t Erik Livförsäkring AB och ansvarsfördelning i S:t Erik Försäkrings AB fastställs i placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB. Finanspolicyn är överordnad delegationsordningen, finanspolicys för Stadshus och S:t Erik Livförsäkring AB samt placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB.

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige ska:

- Årligen fastställa kommunkoncernens finanspolicy.
- Årligen fastställa ram för total upplåning på den externa marknaden.
- Årligen fastställa stadens ram för total utlåning till och borgensåtagande för bolagen samt utlåning till stadens slutna redovisningsenheter.

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ska:

- Fastställa limiter för de risker som definieras i finanspolicyn (i bilaga A).
- Fastställa ramar för utlåning till och borgensteckning för varje enskilt bolag samt utlåning till varje enskild slutna redovisningsenhet (i bilaga A), inom ramen för total utlåning till och borgensteckning för bolagen samt utlåning till stadens slutna redovisningsenheter som definieras i finanspolicyn.
- Fastställa procentuell storlek på omkostnadsersättning vid upplåning respektive placering för bolagens räkning.
- Fastställa den i varje enskilt fall procentuella storleken på årlig avgift vid tecknande av borgen eller garanti respektive i samband med beslut om förnyad borgen eller garanti.

3. Risk

3.1 Riskbegränsande instrument

För att hantera risker i den finansiella verksamheten får valuta- och räntederivat användas. Till derivatinstrument räknas swapar, terminer och optioner.

3.2 Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj, exklusive de av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar, ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. Därtill ska maximal löptid för upplåning gälla. Limit för maximal löptid för upplåning samt limit för begränsad andel kapitalförfall inom ett år anges i bilaga A.

I det fall den externa nettoskuldportföljen är lägre än 15 miljarder kronor ska riskmandat i form av begränsad andel kapitalförfall inom ett år inte anses begränsande.

3.3 Likviditetsrisk

3.3.1 Definition av tillgängliga likvida medel

Tillgängliga likvida medel innefattar följande:

- Kassa och bank.
- Noterade finansiella tillgångar som kan omsättas inom 3 dagar.
- Bekräftade ej utnyttjade kreditlöften, i form av syndikerat låneavtal och ej utnyttjad checkräkningskredit.

3.3.2 Principer för hantering av likviditetsrisk

Fluktuationer i det löpande likviditetsbehovet ska hanteras via en checkräkningskredit.

Därutöver ska en betalningsberedskap finnas upprättad för att säkerställa upplåning när annan finansiering ej är möjlig. Denna beredskap ska vara i form av tillgängliga likvida medel. I bilaga A fastställs hur stor kommunkoncernens betalningsberedskap minst måste vara.

3.4 Valutarisk

Kommunkoncernens exponering i valutarisk ska minimeras. I bilaga A fastställs limiter för valutariskexponeringen.

3.5 Ränterisk

Limit för ränterisk för kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj uttrycks som en målduration, inklusive ett avvikelseintervall kring måldurationen, och i form av maximal andel ränteförfall inom ett år. Måldurationen ska ses som ett mått på genomsnittlig räntebindningstid och ska tillsammans med maximal andel ränteförfall inom ett år sätta ramarna för kommunkoncernens externa räntefallostruktur. Limit för målduration och maximal andel ränteförfall inom ett år anges i bilaga A.

I det fall den externa nettoskuldportföljen är lägre än 15 miljarder kronor ska riskmandat i form av målduration och begränsad andel ränteförfall inom ett år inte anses begränsande. I en sådan situation ska ränterisken reduceras genom att löptider och risktagande vid placering och upplåning i möjligaste mån anpassas till vilken horisont som gäller i förhållande till framtida likvidflöden (d v s. matchningsprincipen), utifrån i finanspolicyn givna ramar.

Positioner på den externa marknaden, i syfte att förbättra resultatet, är inte tillåtna.

3.6 Kreditrisk

Kreditrisk definieras som summan av exponeringen i placeringar och derivat. Kreditrisken delas upp i två delar, dels per motpart eller instrument vilket anges i kronor, dels totalt för hela portföljen och då anges den totala exponeringen som ett samlat kreditvärde.

I bilaga A anges limiter för kreditexponering per motpart eller instrument. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde per motpart.

Limit för det maximalt tillåtna kreditvärdet för kommunkoncernen anges i bilaga A. Hänsyn tas till motpartens eller instrumentets kreditvärdighet och den återstående löptiden på kontraktet eller placeringen. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar ingår inte i beräkningen av kreditvärdet.

Motparten eller instrumentet ska inneha en kreditbedömning (rating) av Standard & Poor's eller Moody's. Vid de fall motparten eller instrumentet har fler än en rating ska den lägsta ratingen gälla.

Finansiella derivatkontrakt får endast ingås med motpart som har tecknat ett internationellt swapavtal (ISDA) med staden eller där undertecknandet av ett sådant avtal är nära förestående.

3.7 Operativa risker

3.7.1 Syfte

Syftet med hanteringen av operativa risker är att:

- Se till att finansverksamheten bedrivs på ett kontrollerat sätt och att finansstrategi vid varje tidpunkt har korrekt information om positioner och risker så att beslut kan fattas på korrekta grunder.
- Minimera förluster på grund av fel i processer, system eller på grund av bristande kontroll.

3.7.2 Riktlinjer för hantering av operativa risker

Det ska finnas en process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker inom finansverksamheten.

Förluster överstigande 100 000 kronor ska rapporteras till kommunstyrelsen.

3.7.3 Hantering av nya finansiella instrument

Innan nya finansiella instrument får användas ska det säkerställas att de kan hanteras i systemen, både redovisnings- och värderingsmässigt.

4. Riskkontroll

Det ska finnas en funktion för riskkontroll som löpande ska följa upp risk utifrån finanspolicyn. Funktionen rapporterar till stadsdirektören i staden, eller till av denne delegerad.

Överträdelser av ramar, limiter och mandat rapporteras till kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen. Rapporten ska innehålla åtgärd eller förslag på åtgärd.

4.1 Uppföljning och rapportering

Riskkontrollfunktionen ska löpande ta fram veckovisa riskrapporter.

Riskkontrollfunktionen ska månadsvis ta fram en finansiell rapport innehållande kommunkoncernens ställning, risker och limiter. Den finansiella månadsrapporten rapporteras månadsvis, med undantag av juni, till kommunstyrelsen.

Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

Denna bilaga ersätter bilaga A till finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad som fastställdes 14 december 2011 (Dnr 130-894/2011).

Ram för extern upplåning

Kommunkoncernens ram för extern upplåning är, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut, 30 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta.

Ramar för utlåning till och borgensåtagande för stadens bolag samt utlåning till slutna redovisningsenheter

Den totala ramen för utlåning till och borgensåtagande för stadens bolag (bolagen) samt utlåning till stadens slutna redovisningsenheter är, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut, 60 000 mnkr.

Ramar för varje enskilt bolag och slutna redovisningsenhet framgår enligt nedan:

Bolag och slutna redovisningsenheter	Limit (mnkr)
AB Familjebostäder	4800
AB Stockholmshem	6000
AB Stokab	1500
AB Svenska Bostäder	5000
Fastighetsnämnden	5300
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	7500
St Erik Markutveckling AB	2200
Skol fastigheter i Stockholm AB	8500
Stockholms Business Region AB	4
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB	3900
Stockholm Vatten AB	7000
Stockholms Hamn AB	1400
Stockholm Stad Bostadsförmedling AB	2
Stockholms Stads Parkerings AB	700
Stockholms Stadsteater AB	300
Stockholms Stadshus AB	8
Totalt	54114

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut ska stadsledningskontorets redovisning och finansstrategi (finansstrategi) erbjuda staden och samtliga bolag

upplåning och placering med villkor motsvarande kommunkoncernens externa finansieringskostnad med utrymme för eventuell omkostnadsersättning.

Omkostnadsersättning vid upplåning och placering för bolagens räkning uppgår till 0,25 procentenheter respektive 0,20 procentenheter.

Generella principer för borgensteckning

Alla borgen och garantier som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. Restriktivitet ska gälla för tecknande av stadens borgen. Godkännande ska endast ske i undantagsfall och enbart om all annan möjlighet till finansiering har beaktats. All borgensteckning ska vara belopps- och tidsbegränsad.

Vid borgen eller garanti ska en årlig marknadsmässig avgift utgå. Avgiften fastställs vid tecknande av borgen eller garanti respektive i samband med beslut om förnyad borgen eller garanti.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut ska kommunstyrelsen fastställa den i varje enskilt fall procentuella storleken på årlig avgift vid tecknande av borgen eller garanti respektive i samband med beslut om förnyad borgen eller garanti.

Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj, exklusive de av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar, ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar ha en förfallostruktur där maximalt 65 procent av kapitalet förfaller inom ett år. Utöver detta gäller en löptid om maximalt 5 år vid upplåning.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut, i det fall den externa nettoskuldportföljen är lägre än 15 miljarder kronor, ska riskmandat i form av begränsad andel kapitalförfall inom ett år inte anses begränsande.

Likviditetsrisk

Kommunkoncernen ska vid varje tidpunkt ha en betalningsberedskap på minst 2 500 mnkr i form av tillgängliga likvida medel.

Valutarisk

Lån och placeringar ska valutakurssäkras till 100 procent. Kontrakterade flöden i utländsk valuta i staden som uppgår till ett större belopp än 1 mnkr ska valutakurssäkras via finansstrategi. För Stockholms Stadshus AB samt för respektive dotterbolag och underkoncern inom kommunkoncernen gäller att

kontrakterade flöden i utländsk valuta som uppgår till ett större belopp än 500 000 kronor ska valutakurssäkras via finansstrategi. Avsteg från detta får göras om finansstrategi bedömer att det är ekonomiskt fördelaktigt och ska då dokumenteras.

Ränterisk

Ränterisken för kommunkoncernen, uttryckt som en målduration, ska vara 2,5 år med ett avvikelsetervall kring måldurationen på +/- 1 år. Kommunkoncernens externa nettoskuldportfölj ska ha en ränteförfallstruktur där maximalt 65 procent av ränteförfallen ligger inom ett år.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut, i det fall den externa nettoskuldportföljen är lägre än 15 miljarder kronor, ska riskmandat i form av målduration och begränsad andel ränteförfall inom ett år inte anses begränsande. I en sådan situation ska ränterisken reduceras genom att löptider och risktagande vid placering och upplåning i möjligaste mån anpassas till vilken horisont som gäller i förhållande till framtida likvidflöden (d v s. matchningsprincipen), utifrån i finanspolicyn givna ramar.

Kreditrisk

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut ska motparten eller instrumentet ha en rating av Standard & Poor's eller Moody's. Vid de fall motparten eller instrumentet har fler än en rating skall den lägsta ratingen användas.

Kommunkoncernens totala kreditexponering anges som ett samlat kreditvärde. Limit för maximalt tillåtet kreditvärde uppgår till 2 000. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar ingår inte i beräkningen av kreditvärdet.

Kreditvärdet beräknas utifrån placeringarnas nominella belopp inklusive upplupna räntor samt marknadsvärdet för derivatkontrakt. Respektive belopp divideras med 1 000 000. Därefter multipliceras respektive värde med ratingvikt och löptidsvikt enligt nedanstående tabeller.

Rating S&P/Moody's	Ratingvikt	Återstående löptid	Löptidsvikt
Staten	5%	Löptid ≤ 6 mån	0,5
AAA/Aaa	10%	6 mån < Löptid ≤ 2 år	1,0
AA+/Aa1	15%	Löptid > 2 år	2,0
AA/Aa2	20%		
AA-/Aa3	30%		
A+A1	40%		
A/A2	60%		
A-/A3	80%		

Måttet på den totala kreditexponeringen kompletteras med en begränsning per motpart eller instrument för att diversifiera risken. För placeringar med kortare löptid än sex månader kan Standard & Poor's eller Moody's kortfristiga rating användas. För placeringar längre än sex månader ska den långfristiga ratingen användas. Maximal kreditexponering per motpart eller instrument framgår av nedanstående tabell.

Kortfristig rating, lägst		Långfristig rating, lägst		Max exponering per motpart eller instrument (mnkr)
Standard & Poor's	Moody's	Standard & Poor's	Moody's	
Svenska staten		Svenska staten		Obegränsat
A-1	P-1	AAA	Aaa	4 000
A-2	P-2	AA-	Aa3	2 500
		A-	A3	1 000

Operativa risker

I enlighet med finanspolicyn ska förluster överstigande 100 000 kr rapporteras till kommunstyrelsen.